

DÔLEŽITÝ OZNAM O REDAKČNEJ UZÁVIERKE!

Milí čitatelia,

kvôli štátnemu sviatku 15. septembra 2009, budeme mať skrátenú výrobnú dobu na Pokrok číslo 39, ktorý výjde 21. septembra 2009.

Dovoľujeme si Vás preto upozorniť, že uzávierka Pokroku číslo 39 je už v stredu 16. septembra 2009 o 9.00 hodine. Inzeráty a príspevky po tomto čase, žiaľ, už nebudeme môcť uverejniť. Využite preto aj telefonické alebo mailové podanie inzerátov a príspevkov na nasledovných telefónnych číslach: Pevné linky: 48 303 42, 48 31 555, 48 31 333.

Mobily - sieť T-mobil: 0902 302 102, 0911 292 121, 0910 989 479, 0903 51 51 18

alebo sieť Orange: 0918 59 65 65, 0918 811 038, 0905 975 814.

Mailom: noviny.pokrok@stonline.sk, kamenska.pokrok@stonline.sk.

Ďakujeme za pochopenie.

Redakcia bude otvorená: Pondelok 8.00 - 16.00 hod., utorok - zatvorená, streda - piatok 8.00 - 16.00 hod.

Vaša redakcia **POKROK**

CHCETE SA STAŤ SPOLUTVORCAMI POKROKU?

Viete o nejakej zaujímavej (veselej alebo vážnej) udalosti z vášho okolia? Boli ste svedkom nejakej milej alebo tragickej udalosti? Poznáte zo svojho okolia nevšedného, výnimočného človeka, ktorý je niečím originálny?

Dajte nám o tom vedieť. Stačí nás prezvoniť na mobily v sieti: T-mobile: 0902 302 102, 0911 292 121, 0903 51 51 18, 0910 989 479, 0911 209 664, 0911 347 888, 0910 989 480.

Orange: 0918 59 65 65, 0918 811 038, 0905 975 814, 0905 934 276

A MY VÁM ZAVOLÁME NASPÄŤ.

Na pevné linky môžete volať počas pracovných dní v čase od 8.00 do 16.00 hod. : 48 303 42, 48 31 555, 48 31 333.

Po pracovnej dobe na č.t. 48 238 48.

Mailom: noviny.pokrok@stonline.sk, kamenska.pokrok@stonline.sk, kde nám môžete poslať aj svoje príspevky alebo fotografie.

Čakáme na vaše zaujímave tipy a podnety, ktoré ak spracujeme na základe vašich informácií, môžete získať: **5 až 10 EUR.**

Je krásne zachrániť ľudský život

Miestny spolok Slovenský červený kríž vo Veľkom Krtíši POZYVA 17.09.2009 T.J. VO ŠTVRTOK OD 7,30 DO 10,30 HOD. K ODBERU KRVI, ktorý sa uskutoční v priestoroch novej banickej slobodárne na Nemocničnej vo Veľkom Krtíši. V tomto čase môže prísť každý, kto chce darovať svoju krv a pomôcť pri záchrane ľudského života. Tešíme sa na vás, dobrovoľných darcov krvi, prvodarcov a študentov.

Predsedníčka JAROSLAVA UBRANKOVIČOVÁ

TIPY NA VOĽNÉ CHVÍLE V OKRESE

- **VELKÝ KRTIŠ - 25.9.** piatok - **VINOBRANIE** - od 16.00 hod. na námestí pred i za kultúrnym domom - bohatý kultúrny program, ochutnávka vína,
- **MODRÝ KAMEŇ - 25-26.9.** piatok, sobota - **POĽOVNÍCKE DNI NA HRADE M. KAMEŇ**
- **KAMENNÉ KOSIHY - 27.9.** nedeľa - oberačkové slávnosti
- **PŮTOR - 27.9.** nedeľa - **GAZDA ROKA 2009** - prehliadka úrody, vystúpenie Ďatelinky

Podľa údajov Štatistického úradu SR bolo ku koncu roka 2008 v podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac zamestnaných v okrese Veľký Krtíš v priemere 5 646 zamestnancov, z toho 53,1 % tvorili ženy. V porovnaní s rokom 2007 klesol priemerný evidenčný počet zamestnancov v týchto podnikoch o 92 osôb.

ZAMESTNANCI A MZDY V OKRESE VEĽKÝ KRTIŠ

Z hľadiska jednotlivých odvetví ekonomickej činnosti prevládala zamestnanosť v priemysle (21,6 %). V priemyselných podnikoch okresu pracovalo v sledovanom období v priemere 1 221 zamestnancov. Najviac zamestnaných bolo v odvetví priemyselnej výroby (856). Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Veľký Krtíš dosiahla 17 316 Sk a za úrovňou priemernej mesačnej nominálnej mzdy Banskobystrického kraja za podniky s počtom zamestnancov 20 a viac zaostávala o 3 834 Sk. Z hľadiska jednotlivých odvetví ekonomickej činnosti v okrese sa najvyššia úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy dosiahla v činnostiach verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. Najnižšia úroveň mzdy sa dosiahla v odvetví ostatných spoločenských, sociálnych a osobných služieb a takisto aj vo výrobe potravín a nápojov.

Oddelenie informačného servisu
Štatistický úrad
SR - pracovisko ŠÚ SR v B.Bystrici

POLÍCIA ŽIADA OBČANOV O POMOC PRI OBJASŇOVANÍ TRAGICKEJ DOPRAVNEJ NEHODY

Banskobystrická polícia sa obracia na občanov so žiadosťou o pomoc a spoluprácu pri objasňovaní tragickej dopravnej nehody, ku ktorej došlo v pondelok 7. septembra 2009 v dopoludňajších hodinách na ceste I/66 medzi Banskou Bystricou a Zvolenom.

Tridsaťštyriročný vodič vozidla Volkswagen Passat, bielej farby, evidenčného čísla NM-121BO viedol toto vozidlo v smere od Banskej Bystrice do Zvolena pričom z presne nezistených príčin, pravdepodobne z dôvodu nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla zišiel s vozidlom na krajnicu vozovky a následne na nespevnenú trávnatú krajnicu. Ďalej pri jazde narazil prednou časťou motorového vozidla do betónového kanalizačného krytu v priekope pri vozovke vpravo a spa-

dol s vozidlom do podjazdu vedúceho popod cestu I/66 kolmo na cestu I/66 medzi obcou Baďín a leŕiskom Sliac, kde narazil prednou

časťou vozidla do svahu a prevrátil sa s vozidlom na strechu.

Pri dopravnej nehode došlo k ťažkým zraneniam vodiča, 34-ročného muža z Bratislavy, ktorý týmto zraneniam na mieste dopravnej nehody podľahol. Taktiež došlo k ťažkým zraneniam jeho 35-ročnej spolujazdkyne, ktorých rozsah doposiaľ nie je presne známy. U vodiča bola nariadená súdna pitva.

Akkoľvek informácie, vedúce k zisteniu totožnosti svedkov priebehu dopravnej nehody a okolností vedúcich k jej vzniku, oznámte na ktoromkoľvek útvere Policajného zboru alebo na známom telefónnom čísle 158.

Polícia hľadá svedkov nehody, pri ktorej prišiel o život mladý muž

-KR PZ BB-

NARODILI SA

1.9. **ONDREJ** z V. Krtíša, 2.9. **JÚLIUS** z V. Krtíša, **DIANA** z V. Krtíša, **EMA** z M. Zlievec, 4.9. **NATALIA** zo S. Ďarmôt

POZDVIHNIME ČAŠE NA ICH ZDRAVIE

14.9. **JÁN MURÍN**, 15.9. **ZOLTÁN MÁČ**, 16.9. **GEJZA SCHMIDT**, **JÚLIUS ŠUPPEN**

NEZABUDNITE BLAHOŽELAJŤ:

14.9. Ludomilom, 15.9. Jolanám, 16.9. Ludmilám a Ludmilám, 17.9. Olympiám, 18.9. Eugéniám, 19.9. Konštantínom, 20.9. Luboslavom a Luboslavám

OSUD SFÚKOL SVIEČKU ICH ŽITIA

30.8. **PAVOL ĎURKÁČ**, nar.v r. 1963 zo Závady, 3.9. **ANNA IVANIČOVÁ**, nar.v r. 1926 z M. Kameňa, 5.9. **HELENA BALKOVÁ**, nar.v r. 1926 z Kováčoviec, **HEINRICH POLÁK**, nar.v r. 1945 z V. Krtíša, 8.9. **ALADÁR VAKARÁČ**, nar.v r. 1947 z V. Zlievec

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

S hlbokým žiaľom oznamujeme, že 28.8.2009 nás náhle a bez rozlúčky navždy opustil náš milovaný manžel, ocko a syn **LADISLAV NOZDROVICKÝ** z Horných Plachtiniec, vo veku 55 rokov.

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

"Tvoju pamiatku si navždy zachováme v našich srdciach."

Spomínajú manželka, syn a mama.

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

"Života kniha zavrela sa, písaná srdcom, krvou zo žíl. Zápis v nej zlatým písmom hlása, že otec čestne svoj život dožil. Nech jeho telo v rodnej hrude v pokojnom spánku odpočívá.

V pamäti našej žiarí

bude pamiatka jeho stále živá."

S veľkým žiaľom oznamujeme, že vo veku 68 rokov zomrel 1.9.2009 náš milovaný manžel, ocko a starý **JÁN VAJS** zo Seleštian.

Chceme vysloviť úprimné poďakovanie evanjelickému farárovi Mgr. Jánovi Rumanovi za dôstojnú rozlúčku s našim drahým zosnulým a všetkým príbuzným, priateľom a známym za prejavy sústrasti a kvetinové dary. Spomínajú manželka Anna, dcéra Milena, vnúčatá Paťka a Dominik, krstné deti a ostatná rodina.

POĎAKOVANIE

S pocitom nesmierneho smútku oznamujeme, že 28.8.2009, vo veku 82 rokov nás po dlhej a ťažkej chorobe navždy opustil náš drahý **PAVEL ĎURÍK** z V. Krtíša.

Touto cestou sa chceme poďakovať primárovi **MUDr. Norbertovi Kučerkovi** a celému kolektívu za zdravotnícku starostlivosť, pohrebnej služby **Chryzantéma** za dôstojnú rozlúčku a všetkým príbuzným a známym za prejavy sústrasti a kvetinové dary. **Smútiaca rodina.**

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

"Života kniha zavrela sa, písaná srdcom, krvou zo žíl. Zápis v nej zlatým písmom hlása, že otec čestne život dožil. Nech jeho telo v rodnej hrude v pokojnom spánku odpočívá. V pamäti našej žiarí bude pamiatka jeho stále živá."

Ďňa 30.8.2009 nás navždy opustil otec a starý otec **JÁN ZEMČÍK** z Veľkých Zlievec, vo veku 58 rokov.

Lúči sa s ním jeho manželka, synovia Peter a Miroslav, dcéra Milka, vnúčatá Marko, Laura, Natália a Patrícia, ostatná smútiaca rodina a priatelia.

SPOMIENKA

"Neodchádza ten, kto zostáva v našich srdciach."

Rok uplynie

14.9.2009 od smrti nášho manžela, otca a starého otca **VIKTORA MAGU** z V. Krtíša.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Spomínajú manželka, deti a vnúčatá.

SPOMIENKA

"Do večnosti odišiel si spať, zaplakal každý, kto Ťa mal rád. Odišiel si od nás, my ostali sme v žiali, no vždy budeš žiť v srdciach tých, ktorí Ťa milovali."

Ďňa 21.9.2009 si pripomíname 1.výročie

úmrtia nášho milovaného manžela, otca a starého otca

JOZEFA RECHTORÍKA z M. Kameňa. S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

VÁŠE GRATULÁCIE cez POKROK

Zablahožejajte svojim blízkym a známym prostredníctvom Pokroku a pripravte tak pre nich milé prekvapenie. Blahoželania posielajte na adresu: redakcia POKROK, Ul. SNP 29, 990 01 V. Krtíš alebo ich prinesť osobne. Gratulovať môžete aj k uzavretiu alebo výročiu sobáša, narodeniu alebo krstu dieťatka, prvému sv. prijímaniu, birmovke, či promócií.

SPOMIENKA NA BANÍKOV I BANÍCKYCH UČŇOV

Do bývalého baníckeho učilišťa vo V. Krtíši sa prišli pred desiatkami rokov vzdelávať mladí chlapci z Novák. Tí súčasne pracovali v Bani Dolina so staršími skúsenými baníkmi. O všetkých sa starali kuchárky, medzi ktorými bola aj Zuzana Kvasová z Luboriečky a ostatné ženy na fotografii, vrátane Anny Klátikovej, ktorá na fotografii chýba. Práca ich bavila, lebo ju robili

li s vedomím, že na ich chutné obedy čakajú vďační učňovkári.

Na všetky kuchárky a baníkov po rokoch spomína dcéra Zuzany Kvasovej, Zuzana Cimermanová, ktorá si medzi baníckymi učňami našla aj svojho manžela Štefana a prežila s ním krásnych 50 rokov.

Na fotke: Kolektív kuchárok - Kvasová (druhá zľava), Gregorová (tretia zľava), Horváthová (vpravo)

Veľkého Krtíša sa kríza príliš nedotkla

Mimoriadne zasadnutie rady Združenia miest a obcí Veľkokrtíšska (ZMOVR), zvolal v stredu 12.8. jeho predseda, primátor V. Krtíša Ing. Dalibor Surkoš. O čom na rade rokovali, nám Ing. D. Surkoš povedal:

"Bolo to skôr informatívne stretnutie, na ktorom som ako člen celoslovenskej rady Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), informoval svojich kolegov, o čom sme na rade ZMOS jednali týždeň predtým v Bratislave a aké sme prijali uznesenie."

● Išlo najmä o zhoršenú finančnú situáciu v dôsledku hospodárskej krízy a znižovania podielových daní pre obce?

"V podstate áno. Informoval som kolegov aj o tom, že ZMOS bude požadovať peniaze, o ktorých ministerstvo financií, podľa posledného odhadu so začiatku júla tohto roka, predpokladá, že

vypadnú oproti plánovaným príjmom."

● Podľa niektorých starostov z nášho okresu, je situácia vo verejnej správe natoľko kritická, že ak vláda nepristúpi na túto požiadavku ZMOS-u, sú možné aj štrajky obcí.

"Nie je to v takej polohe. Nechystáme žiadne drastické akcie. Chceme byť v tejto veci korektný, štát ma tiež veľké výpadky na daniach. Sme súčasťou verejnej správy a musíme chápať, že keď je zle, je zle. Na druhej strane, nechcem byť kritický, ale je to aj v tom, ako boli pripravené rozpočty jednotlivých miest. Za mesto V. Krtíš môžem

povedať, že nás sa kríza v roku 2009 až tak veľmi nedotýka. Som presvedčený, že je to aj preto, že náš rozpočet bol pripravený dobre, triezvo, bez nadhodnotenia."

● Situácia je však oveľa horšia v menších obciach. Podľa niektorých vašich kolegov to môže ísť až tak ďaleko, že koncom roka nebudú mať financie na bežný chod obce a budú sa musieť pričleniť k väčším obciam.

"Aj na základe rozhovorov s kolegami uznávam, že situácia v menších obciach je kritickejšia, pretože kríza má niekoľko aspektov. Nie je to len výpadok podielových daní, ale môže to byť aj výpadok miestnych daní a miestnych poplatkov, ak obyvatelia obce prišli o prácu. Až tak dramatický to ale nevidím. My, ktorí sme vo funkciách už dlhšie ako

Ing. Dalibor Surkoš, primátor V. Krtíša

jedno volebné obdobie, sme zažili už aj horšie časy a oveľa nižšie rozpočty. Na dobré sa ľahko zvyká, ale keď sú nejaké problémy, ktoré zasiahli celý svet, treba sa s tým vedieť vyrovnávať a hospodáriť s tým čo máme," vysvetľuje situáciu Ing. Dalibor Surkoš, predseda ZMOVR.

- PETER GAŠPAROVIČ -

V ŠIRÁKOVE SI NA OSLAVÁCH PRIPOMENULI Deväťdesiatpäťročné narodeniny základnej školy

Obec Širákov je malá dedinka v našom okrese, ktorá má síce len čosi vyše 200 obyvateľov, ale aj tu žijú ľudia, ktorí túžia po peknom životnom prostredí. Aby tomu tak bolo, postaral sa o to starosta Tibor Dímik, ktorý na 22. augusta 2009 pripravil v spolupráci s ochotnými občanmi a mládežou pre svojich občanov zaujímavé podujatie.

Vďaka staršiemu aj mladšiemu Mariánovi Dibdiakovi, Imrichovi Bereckému a ďalším šikovným ľuďom vybudovali pekný drevený amfiteáter, na ktorom sa budú v budúcnosti konať spoločenské obehné podujatia. Slávnostným prestrihnutím pásky ho dali do užívania a starosta vyjadril presvedčenie, že občania sa tu budú radi stretávať na rôznych podujatiach. Tibor Dímik sa potom prihovoril k svojim občanom a hosťom a podrobne ich oboznámil s vývojom Základnej školy v Širákove, ktorá vznikla pred 95. rokmi. Účastníci osláv si spoločne zaspomínali na pedagógov, ktorí stáli pri jej zrode. Slzy dojatia sa zaleskli prítomným v očiach pri ďakovných slovách starostu, občanov aj bývalých žiakov, ktorých sme s láskou a ochotou pripravovali pre život. Odmeňovaním nám bol aj pestrý kultúrny program, ktorý pripravil spevokol žien, mužov, detí a mládeže a harmonikári Juraj Góraz starší a Ján Oroszlány. Za nádherné ušité kroje patrí vďaka Anastázii Nászaliovej. Obcou i okolím sa dlho ozýval spev a dobrá nálada, ktorú spestrila cimbalová muzika z Veľkého Krtíša. Za prípravu chutného guláša a ďalšieho občerstvenia vyslovujeme poďakovanie Karolovi Kováčovi, Katke Dovičinovej, Anikó Tóthovej, Lydke Pilnej ale aj všetkým ostatným, ktorí priložili ruku k dielu pri príprave tejto peknej

"narodeninovej" oslavy. Spomienky na toto podujatie nezmaže čas a naši potomkovia sa o ňom dozvedia aj z okresných novín. Odchádzali sme s dobrým pocitom, že roky strávené v škole neboli márne, a že našu prácu si cení vedenie obce, rodičia aj samotní bývalí žiaci. Za všetkých prítomných ďakujeme starostovi Širákova Tiborovi Dímikovi. Jemu ako aj všetkým organizátorom vyslovujeme veľké a úprimné ďakujem.

EMÍLIA KOTIANOVÁ,
Kamenné Kosihy - bývalá učiteľka ZŠ Širákov

Oslavy a pestrý program si nenechalo ujsť mnoho pamätníkov i žiakov širákovskej školy

V pondelok 7. septembra odštartoval v Slovenskej republike III. ročník kampane

Vyzvi srdce k pohybu 2009

Kampaň je iniciovaná Svetovou zdravotníckou organizáciou a v SR ju zabezpečujú všetky Regionálne úrady verejného zdravotníctva pod gesciou RÚVZ Banská Bystrica. Kampaň je určená pre osoby staršie ako 18 rokov. Súčasťou kampane je propagácia pohybu pre zdravie, vytváranie partnerstiev pre zlepšenie možností pohybovej aktivity obyvateľstva a súťaž pre verejnosť.

Každý, kto sa chce do súťaže zapojiť, sa musí venovať pohybovým činnostiam a svoje športové aktivity následne zaznamenávať do účastníckeho listu. Vyplnené účastnícke listy je potrebné doručiť na RÚVZ Veľký Krtíš, Poradňa zdravia, Baňická ul.č.5. Víťazi atraktív-

nych cien, medzi ktorými nebudú chýbať relaxačné pobyty či športové potreby, budú vyžrebovaní spomedzi všetkých účastníkov, ktorí splnia podmienky kampane.

Súťaž sa začala 7. septembra 2009 a potrvá do 29. novembra 2009. Zapojiť do nej sa môžete naj-

neskôr 2. novembra 2009, pretože podmienkou pre zaradenie do žrebovania je aspoň 4-týždňová účasť. Účastníkom súťaže ponúkajú RÚVZ zdarma vstupné aj výstupné testy v Poradniach zdravia, ktoré obsahujú vyšetrenie hladiny glukózy, celkového cholesterolu, HDL a HDL cholesterolu, triglyceridov z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku a hmotnostného percenta telesného tuku.

Blížšie informácie získate na v Poradni zdravia na RÚVZ Veľký Krtíš, č.t. 49 117 17. Plagáty a účastnícke listy si môžete stiahnuť na www.ruvzv.sk.

RÚVZ Veľký Krtíš

V predvečer štátneho sviatku Dňa Ústavy SR - 31.8.2009 - sa stretli na novoveskom ihrisku deti, rodičia aj ich starí rodičia, aby boli svedkami milej udalosti - a to dania do užívania deťom z obce ďalšie miesto na hranie. Tvorí ho drevená stavba - "domček" so strieškou, do ktorého deti môžu vojsť alebo vyliezť na jeho "terasu", aby sa mohli z neho spustiť na šmyčkáčke do mäkučkého pieskoviska. Toto absolvovala desiatka detí niekoľkokrát - hore a dolu a späť. Toľko detskej radosti na jednom mieste dávno Nová Ves nezažila. Z nového diela detského ihriska sa tešil aj starosta obce Štefan Paholík, ktorý odovzdanie načasoval aj kvôli končiacim prázdninám, ale nekončiacej zábave detí.

V NOVEJ VSI DOSTALI DETI DO UŽÍVANIA NOVÝ ZÁBAVKU Detské ihrisko potešilo malých aj veľkých

Detské ihrisko odovzdal do užívania starosta obce Štefan Paholík spolu s prednostkou Obvodného úradu Ing. Miroslavou Kokavcovou (vpravo) a MUDr. Mariannou Salmášovou tým, že spoločne prestrihli pásku objímajúcu preliezačku.

"Hoci už prázdniny skončili, verím, že pekné slnečné dni budú ešte pokračovať. Školáci sa síce už vrátia do školy, ale poobede sa aj tí menší - do dvanásť rokov, tu môžu vyšantit. Používanie novej preliezačky je vekovo ohraničené, čo som zdôraznil aj pri jej odovzdávaní. Zároveň som požiadal deti aj ich rodičov, aby dávali pozor nielen na túto časť detského ihriska, ale aj na jeho ostatné zariadenie. Veď bolo vybudované zo spoločných peňazí a má slúžiť čím dlhšie pre všetkých." Zaujímalo nás tiež, aké má starosta ešte plány, keďže svoju obec stále zveľaduje.

"Máme v pláne opraviť kultúrny dom - vymeniť okná za plastové, vymalovať budovu

Spoločná fotografia bude všetkým pripomínať, že posledný prázdninový deň pribudla na novoveskom ihrisku nová atrakcia.

šie kríky a stromčeky, napríklad do miestneho cintorína tuje, ktoré nahradia pôvodné. Robíme všetko preto, aby sa naši obyvatelia vo svojej obci dobre cítili. Záleží to ale aj od nich, ako si pravidelne udržiavajú svoje záhrady a okolie domov.

Pri zveľadovaní obce nám pomohla aj táto nová preliezačka, ktorá má hodnotu okolo 3 300 eur a venovalo nám ju LS - Hnutie za demokratické Slovensko. Na jej slávnostné sprístupnenie bol pozvaný aj jej krajský predseda Milan Urbáni, zároveň poslanec NR SR, no kvôli iným pracovným povinnos-

Z radosti detí mali potešenie aj 85-ročný Štefan Varga z Novej Vsi, ktorého priviezol na túto milú udalosť jeho vnuk Radoslav Varga ako aj Božena Trebuľová.

zvnútra i vonka. Čaká nás oprava miestnej komunikácie smerujúcej na Sklabínú. Máme ešte niekoľko plánov, ale o tých by som radšej hovoril, keď to už bude úplne reálne, bude to určite prekvapenie nielen pre našich obyvateľov, ale aj pre okolie Novej Vsi. Verím, že príjemné. Prioritou pre nás je momentálne udržiavať poriadok v obci, nakoľko ide jeseň a treba sa postarať o obecnú zeleň. Chceme ešte vysadiť dal-

tiam sa ospravedlnil. Namiesto neho prišla Ing. Miroslava Kokavcová, predsedníčka OP LS - HZDS a zároveň prednostka Obvodného úradu Veľký Krtíš a rodáčka MUDr. Marianna Salmášová, s ktorými starosta slávnostne prestrihol pásku na preliezačke a sprístupnil ju deťom.

Ing. Miroslava Kokavcová nám vysvetlila, prečo si jej strana vybrala práve Novú Ves:

Deťom vyhladnutým zo šantenia ale aj ich rodičom dobre padol guláš, ktorý pripravili poľovníci a porciovala ho Janka Jakobová.

"Mám pocit, že menšie obce v našom okrese sú menej preferované. Zaslúžia si ale rovnakú pozornosť a možnosť svojho rozvoja a zveľadovania ako väčšie. Obce sme nevyberali podľa politickej príslušnosti ich starostov. Veď okrem Novej Vsi sme darovali podobné preliezačky Bátorovej, Vieske, Sucháňu a jedna sa dostala aj do Hrušova. Prítom niektoré starostky a starostovia týchto obcí neboli v komunálnych voľbách nominovaní za LS - HZDS. Aj takto sa im chceme poďakovať za ich prácu, lebo ju vôbec nemajú ľahkú. Často sa s nimi stretávam a počúvam, že musia aj dvakrát obrátiť každý cent, aby ho využili v čase krízy čo najefektívnejšie. Často pre nich platí pravidlo, že ak ich niekde "vyhodili dverami, vojdú oknom," aby si presadili svoje pre obec a to u nich obdivujem."

Zaujímalo nás, aký má vzťah k Novej Vsi MUDr. Marianna Salmášová, ktorá je zároveň aj poslankyňou MsZ vo V. Krtíši. Prezradila nám, že jej je Nová Ves veľmi blízka, lebo sa tu narodila a niekoľko rokov tu bývala. Všetko jej tu pripomína detstvo a tieto návraty v myšlienkach do minulosti sú pre ňu veľmi príjemné. Okrem toho pozná veľa tunajších obyvateľov a vždy ju poteší, keď sa sem môže vrátiť. Je to pre ňu relax a dobrý pocit vidieť, ako sa jej rodná obec vzmáha, a ako je vybudovaná.

S podobnými pocitmi sme sa stretli počas celého popoludnia na tunajšom detskom ihrisku aj u ostatných obyvateľov. K dobrej nálade určite prispel skvelý guláš, ktorý pripravili poľovníci a kuchársku taktovku nad ním držal Jozef Diheneščik. Sekundovala mu Ivana Majánová a už od doobedia mu pomáhali a postarali sa o občerstvenie Iveta Bošefová a Miloš Horčík.

Starosta opäť s pomocou darcu prispel k tomu, že deti v Novej Vsi dostali novú atrakciu, ktorá im bude spríjemňovať detstvo. Ktovie, možno práve tieto chvíle deťom zostanú v ich pamäti ako jedny z najšťastnejších, a kvôli nim tu budú rady bývať alebo sa vracáť do svojej obce. - JANA KAMENSKÁ -

Žiara vaty pripomenula partizánske ohne

Slovenské národné povstanie počas 2. svetovej vojny začalo 29. augusta 1944 v Banskej Bystrici ako ozbrojené povstanie proti vstupu nemeckého Wehrmachtu na slovenské územie. Nepriamo bolo i útokom proti autoritatívnej vláde na čele s Jozefom Tisom, ako aj snahou byť na strane víťazných mocností 2. svetovej vojny. Vďaka SNP nás svet nepovažuje za prisluhovačov fašizmu, aj keď každá doba a každá vládna moc má svojich prisluhovačov ale aj odporcov.

Historici sa už z podrobných exurzov tohto, pre slovenský národ významného vzopretia nadvlády, vyrovnali aj s chybami a omylmi, ktoré SNP sprevádzali, a ktoré sa možno podpísali aj pod to, že bolo pomerne skoro zatlačené do hôr. Už neglorifikujeme udalosti ani ľudí z tohto obdobia. Aj vtedy boli ľudia, či priamo v povstaní alebo mimo neho, presne s takými istými charakterovými vlastnosťami ako dnes. Hrdinskí až po položení svojho života alebo zbabelí prejavíť svoj názor.

Slovenské národné povstanie si pripomíname predovšetkým preto, že v novodobých slovenských dejinách máme len pár príkladov, ktoré je možné

spočítať na prstoch jednej ruky, keď sa národ zomkol a nebál sa vyjadriť svoj názor. Slovensko, ako malá krajina, ktorá bola často pod niečou nadvládou, by nemala zabúdať na slová básne Sama Chalupku "Mor ho!", ktoré sa stali lajtmotívom povstania. Napriek dopadu a potlačeniu SNP, by sme nemali zabúdať na odvahu ľudí, ktorí sa postavili proti fašistickej nadvláde a mnohí neváhali položiť životy za našu slobodu, za lepšiu krajinu a krajší zajtrajšok.

Význam 65. výročia SNP pripomenula Mgr. Zuzana Braunsteinová, riaditeľka MsKS V. Krťíš, moderátorka spomienkového večera.

večera, ktorý pripravila okresná organizácia politickej strany SMER - SD na čele s jej predsedom Lubomírom Haškom na Dačovom Lome pri lyžiarskej zjazdovke. Na zelené javisko potom pozvala domácu dačovlomiansku folklórnu skupinu, ktorá bola kedysi početná, ale dnes je tvorí len pár nadšených jedincov rôznych vekových kategórií. V žiare zapadajúceho slnka sa trblietali "blinkačky" na krojoch účinkujúcich. Potom Lydka Takáčová vyviedla ako húsky svojich účinkujúcich z folklórneho súboru Krťišanček, aby sa predstavili spevom a tancom. Keď začali tančovať Kristián Takáč s Martinom Ďurovovom, prítomným až dych vyrazilo ich "cifrovanie", pri ktorom akoby pre nich neexistovala zemská príťažlivosť a ich ľahučké nohy sa takmer nedotýkali dačovlomskej zeme.

Po folklórnom vystúpení prišla ďalšia ukážka umenia, tentoraz simbiózy človeka so psom.

Ukážky niekoľkomesačného výcviku predviedli kynológovia z Policajného riaditeľstva, oddelenia služobnej kynológie, ktorým štvornohých pomocníkov pomáha cvičiť aj MVDr. Peter Braunstein.

Keď sa aj posledné slnečné lúče skryli za kopce, prišla k slovu okresná a krajská

Okresní a krajskí predstavitelia politickej strany SMER - SD pripravili spomienkovú slávnosť k 65. výročiu SNP na Dačovom Lome pri lyžiarskom vleku.

Slávnostný večer umocnený kultúrno-sportovým vystúpením, ako aj chuťným občerstvením, zavŕšilo zapálenie veľkej vaty a ohňostroj na večernej oblohe.

Význam 65. výročia SNP pripomenula Mgr. Zuzana Braunsteinová, riaditeľka MsKS Veľký Krťíš, moderátorka spomienkového večera

bocký, gestorský poslanec NR SR, JUDr. Jana Laššáková, krajská predsedníčka SMER-SD a poslankyňa NR SR, Ing. Vladimír Pašša, štátny tajomník MP SR, Andrej Kolesík, predseda mladých sociálnych demokratov na Slovensku a súčasne tajomník poslaneckého klubu v NR SR, PhDr. Roman Lebeda, krajský predseda MSD, Ing. Vladimír Laššák, vedúci odboru regionálneho rozvoja BBSK. Pripravenými faklami zapálili vatru, ktorá mala pripomínať symbol národného povstania pred 65. rokov ako spomienku na partizánske vaty na horách. Po rozhoření vaty sa doširoka rozoznili ľúbezné tóny slovenskej štátnej hymny a mnohí prítomní si ju nôtli spoločne s hudobnou produkciou. Škoda, že ešte mnohí Slováci nepoznajú správny text "najštatnejšej piesne" a miesto "Zastavme ich..." spievali: "Zastavme sa bratia, veď sa oni stratia, Slováci ožijú..."

Všimli sme si tiež gesto, ktoré sa stáva pekným zvykom, ktorý zrejme priniesli spoza oceánu naši hokejisti: Niekoľkí prítomní mali počas slovenskej hymny ruku na srdci, čo len umocňovalo túto slávnostnú chvíľu, keď sme si spoločne uctili hrdinov, ktorí položili svoje životy za našu slobodu pred 65. rokmi.

Text a foto: R.HORNÁČEKOVÁ

RELAXAČNO REGENERAČNÝ PROGRAM PRE ZLEPŠENIE FYZICKÉHO A EMOCIONÁLNEHO STAVU ČLOVEKA

AKO ZABRÁNIŤ PREDČASNÉMU OPOTREBOVANIU A STARNUTIU ORGANIZMU

Program, o ktorom bude reč napomáha regenerácii organizmu, uvoľneniu tela aj mysle. Ponúka možnosť lepšie zvládať požiadavky na zvýšený pracovný výkon - vracia činnosť, bez potreby užívať akékoľvek preparáty. A je možné ho absolvovať vo Veľkom Krtíši.

V programe aktívnej profylaktiky predčasného starnutia organizmu sa neponúka liečba nejakého konkrétneho ochorenia, Chorobný stav je len následkom straty rovnováhy organizmu. Bolestivý signál, je jeho lokálnym prejavom. Pre celkové a úplné uzdravenie je dôležité zapnutie mechanizmu, obnovenia a normalizácie celého komplexu funkcií organizmu. Je dôležité postupne odstraňovať príčiny, ktoré viedli k narušeniu rovnováhy. Keď nebudú príčiny, nebudú následky. Podstatou ponúkaného regeneračného programu je reorganizácia procesov organizmu, aby sa mohli zapnúť sebaliečivé sily. V procese procedúr sa začnú strácať bolestivé symptómy a príčiny problémov. Zapína sa mechanizmus ozdravenia a omladzovania - revitalizácie. Problémy človeka zvyknú mať jednu z príčin: zdravotnú, materiálnu alebo sociálnu a duchovnú oblasť. Pokiaľ je človek v týchto oblastiach života spokojný, cíti radosť zo života, ale pokiaľ je v niektorej z nich trvale neúspešný, prechádza do chronického problému, z ktorého vzniká prekážka, ktorá postupne bude vo všetkých oblastiach. Hovorí sa, že keď sa nedarí, tak v ničom. Akákoľvek dlhotrvajúca bariéra, prekážka v oblasti vzťahov, materiálnej alebo duchovnej sa po čase prejaví v tele ako zdravotný problém. Ako riešiť problémy? Väčšinou sú problémy rôznorodé, ale vždy sa prejavujú dvomi výsledkami - človek ich buď prekoná a cíti radosť zo života, alebo stráda, trpí. Aby sme sa stali úspešnými, šťastnými, zdravými, je dôležité u seba vyvolať zmenu. Je dôležité vyberať si metódy práce na sebe z obrovského množstva metód, ponúk ktoré máme k dispozícii. Je dôležité, aby metóda mala následnosť a komplexnosť. Otázkou je ako získať najväčší efekt bez najväčších peňažných strát. Na to je potrebný systém a plán procedúr praktík a praxe. Daná metóda ponúka celkovú korekciu organizmu, je to spôsob, na ktorého vývoji pracovali špecialisti v rôznych technológiách aby dosiahli harmonizáciu organizmu. Metódy harmonizácie dosahujú komplexný výsledok korigovaním biologických rytmov, tak aby sa opäť dostali do normy.

PROGRAM JE ZLOŽENÝ Z ČASTÍ:

1. Z HYPERTERMICKÝCH ŽIVICOVÝCH KÚPELOV ZALMANOVA
2. Z HĽBKOVEJ MASÁŽE
3. ZO ZVUKOVEJ MASÁŽE NA VIBROAKUSTICKOM LEHÁTKU

Tieto tri druhy procedúr sú základom programu pre dosiahnutie efektu na očistu a obnovu činnosti kapilárneho systému, na zlepšenie stavu pohybového aparátu a na hĺbkové prepracovanie nervového systému. Môžu sa doplniť špeciálnym cvičením.

ŽIVICOVÉ KÚPELE ZALMANOVA

Prvým krokom programu sú vysoko efektívne prostriedky revitalizácie organizmu, bez vedľajších účinkov. Je to séria kúpeľov v špeciálnej živicovej zmesi. Ide o univerzálny spôsob ozdravenia a revitalizácie, ktorý sa v súčasnosti používa vo švajčiarskych a francúzskych sanatóriách. Kúpele zosilňujú látkovú výmenu, spúšťajú vylučovanie toxínov a zlepšujú imunitu organizmu, obnovujú životaschopnosť buniek, tkanív, orgánov. Žlté kúpele napomáhajú normalizovať metabolizmus tukov. Môžu sa úspešne používať ako prostriedok na zníženie hmotnosti a odstránenie celulitídy. Intenzívna kapilarizácia pokožky spôsobuje jej hlbokú očistu a normalizáciu. Patologické zmeny priepustnosti kapilárnych ciev sprevádzajú každý chorobný proces, ktorý sa odohráva v organizme. Kapilaritída a kapilaropatia sú základom každého patologického procesu. Pri väčšine patologických procesov je predovšetkým potrebné obnoviť priepustnosť kapilárnych membrán. Tie vekom strácajú svoju priepustnosť a postupne vysychávajú. Kúpele doktora Zalmanova otvárajú zúžené kapiláry, zlepšujú výživu orgánov a tkanív kyslíkom a živinami, zabezpečujú drenáž tkanív pre vylúčenie metabolitov. Obnovujú životaschopnosť buniek, tkanív, orgánov a celého organizmu človeka. Kúpele sa uskutočňujú podľa rozpisu v domácich podmienkach.

HĽBKOVÁ MASÁŽ

Druhým krokom je prepracovanie pohybového aparátu. Po sérii kúpeľov v domácich podmienkach

nasleduje séria masáží. Hĺbková masáž koriguje vzorce napätia v pohybovom aparáte. Navracia jej elasticnosť a symetrickosť vrátane väzov chrčtice. Upravuje držanie tela a pomáha normalizovať prácu vnútorných orgánov. Tonizuje a upevňuje organizmus. Jedna procedúra hĺbkovej masáže trvá približne 60 minút. Tlaková masáž slúži:

- NA UVOĽNENIE OPORNO-POHYBOVÉHO APARÁTU
- NA PODPORU ČINNOSTI VNÚTORNÝCH ORGÁNOV
- NA ZVÝŠENIE OHYBNOSTI A PRUŽNOSTI
- NA STIMULÁCIU KRVNÉHO OBEHU V KONČATINÁCH
- NA ZLEPŠENIE VITALITY A KONDÍCIE
- NA KOMPENZÁCIU JEDNOSTRANNEJ ZÁŤAŽE A ZOTAVENIE
- NA UVOĽNENIE STRESU, A ZVÝŠENIE ODOLNOSTI NA ZÁŤAŽ

ZVUKOVÁ VIBROAKUSTICKÁ MASÁŽ

Je modernou technológiou vychádzajúcou z poznatkov tradičných systémov terapie zvukom. Vibrácie hudby stimulujú biologické proce-

sy, so silným uvoľňujúcim účinkom na medzibunkové spojenia. Prenikajú do najhlbších častí organizmu. Hĺbková zvuková mikromasáž pôsobí blahodarne na funkcie vnútorných orgánov, žliaz, lymfatického systému, podporuje imunitu. Rezonancia zvuku mimoriadne účinne stimuluje nervové vlákna a nervovú sústavu. Úspešne potlačuje účinky stresu. Metóda pôsobí profylakticky, zvyšuje odolnosť organizmu, vyrovnáva krvný tlak a harmonizuje srdcovú cievny a nervový systém. Vibroakustická masáž pôsobí efektívne pri prepracovanosti a zníženej adaptácii organizmu na stres, pri zvýšenom neuromuskulárnom napätí, svalových spazmoch, spomalenej krvnej cirkulácii.

Zvuková vibračná masáž sa uskutočňuje na špeciálnej podložke so zabudovanými reproduktormi Somatron. Zvuková masáža umožňuje:

- zvyšovať odolnosť organizmu, zosilniť adaptáciu na stres
- podporiť obnovu funkcií po vyčerpaní, intenzívnej námahe
- urýchliť regeneráciu a zefektívniť rehabilitáciu, normalizovať funkcie organizmu
- zregenerovať nervový systém pri podráždenosti, hyperaktivite, zvýšenom psychickom vypätí

ROBERT URGELA

RELAXAČNO REGENERAČNÝ PROGRAM

- AK MÁTE MÁLO ENERGIE
- AK SA RÝCHLO VYČERPÁTE A LAHKO PODLIEHATE ÚNAVE
- AK TRPÍTE STRESOM
- AK SA CHCETE ZBAVIŤ CHRONICKÉHO NAPÄTIA
- AK CHCETE ZLEPŠIŤ STAV VÁŠHO POHYBOVÉHO APARÁTU
- AK SA ZAČÍNajú OBJAVOVAŤ CHOROBY
- AK SA VÁŠ ŽIVOT ZAČINA SKLADAŤ Z "MUSÍM " A NIE Z "CHCEM"

JE TU PROGRAM, KTORÝ

napomáha regenerácii organizmu, uvoľneniu tela a mysle, ponúka možnosť lepšie zvládať požiadavky na zvýšený pracovný výkon, odstraňuje následky stresu, vitalizuje a vracia činnosť

PROGRAM JE ZLOŽENÝ Z ČASTÍ SO SYNERGICKÝM EFEKTOM. A POZOSTÁVA:

- ZO ŽIVICOVÝCH KÚPELOV ZALMANOVA
- HĽBKOVEJ MASÁŽE
- AKUSTICKEJ MASÁŽE

ROBERT URGELA, Škultétyho nám. 5/ 1. p.
0902 810 777
na základe objednávok

Veľká časť minulosti je zachytená v archíve

Práca archivárov je veľmi odborná a zodpovedná. V Štátnom archíve v pobočke vo Veľkom Krťiši pracuje iba 5 ľudí - z toho štyria archivári a riaditeľka, ktorá je zároveň aj archivárkou. Hlavnou prioritou medzi činnosťami archívu je archivná starostlivosť o všetky písomné pramene, ktoré sú uložené v archíve, odborné sprístupňovacie práce, ktoré sa týkajú archivných fondov a zbierok a vyhotovovanie archivných pomôcok. Výsledkom sprístupňovacích prác je vždy písomná forma nejakej archivnej pomôcky. Sú to v podobe kníh vydané inventáre, katalógy k jednotlivým archivným súborom a archivným fondom, aby mohli byť neskôr využívané archivármi aj návštevníkmi archívu - bádateľmi, ktorí potrebujú študovať nejakú tému. Podľa vyjadrenia riaditeľky Štátneho archívu vo V. Krťiši PhDr. Marty Kamasovej, je v priestoroch archívu uložených 1827 bežných metrov archivných dokumentov.

Pobočka Štátneho archívu vo Veľkom Krťiši

1986 už archív prevzal a z nich mnohokrát poskytujeme kópie dokumentov občanom, ktorí si potrebujú vyriešiť svoje záležitosti so sociálnou poisťovňou, keď odchádzajú do dôchodku a potrebujú doložiť absolvovanie základnej školy. Každý žiadateľ o prístup k archivným dokumentom musí v

"Každý z týchto dokumentov obsahuje nejakú informáciu a archivári sú tu na to, aby túto informáciu sprostredkovali bádateľom a iným záujemcom. Máme 457 archivných fondov a bohatú zbierku asi 25 tisíc jednotlivých - rukopisov, listín a listov, máp, plánov, časopisov a inej tlačie, pečiatok, zvukových a obrazových záznamov, vyše desaťtisíc fotografií a archivných dokumentov z celého nášho regiónu. V zbierke listín sa nachádza aj najstarší dokument. Sú ním cechové artikuly z roku 1571. Druhou najstaršou listinou je listina vydaná pre Modrý Kameň v r. 1658. Je ňou tržné právo, ktoré pre svoje mestečko získal od kráľa Leopolda I. Valentín Balaša. Ďalej uchovávame v archíve jednotliviny z 18. a 19. storočia. Ucelenejšie súbory archivných fondov máme až z 20. storočia. Najstaršie dokumenty vypovedajú o dejinách tohto regiónu a o dejinách obcí. Zachovali sa z činnosti notárskych úradov, okresného úradu a ďalších pôvodcov, ktorí v minulosti pôsobili na území okresu. Dokumenty, ktoré majú trvalú hodnotu, archív preberá aj zo súčasne existujúcich inštitúcií po uplynutí určitej zákonom stanovenej lehoty."

Jednou z najstarších listín v našom archíve je tá, ktorá vydaná pre Modrý Kameň v r. 1658. Je ňou tržné právo, ktoré pre svoje mestečko získal od kráľa Leopolda I. Valentín Balaša. - hovorí riaditeľka PhDr. Marta Kamasová.

fondoch rôznych stavebných úradov sa tieto dokumenty zachovali v kópiách u pôvodcu, keďže originál dostal občan, ktorý ho stratil a kópia tohto dokumentu sa po uplynutí určitej lehoty dostala do archívu. Z požadovaných dokumentov vydávame hodnoverné, overené kópie, aby si občania mohli uplatniť svoje majetkové práva. Takisto to platí aj pre dedičské spisy či kúpno-predajné zmluvy, ktoré vznikali na bývalom Okresnom súde v Modrom Kameni do r. 1960. Tieto dokumenty spravuje náš archív a v prípade prejednávania dedičstva od nás občania

pisomnej žiadosti poskytnúť určité informácie, aby sme vedeli príslušný dokument vyhľadať. V minulom roku od nás požadovali kópie archivných dokumentov 147 žiadateľov, vydali sme 164 overených kópií a poskytli 241 informácií o archivných dokumentoch. Kópie archivných dokumentov a ďalšie archivné služby podliehajú spoľatnosti v kolkových známkach, resp. v hotovosti podľa príslušných predpisov." dopĺňa informácie riaditeľka archívu.

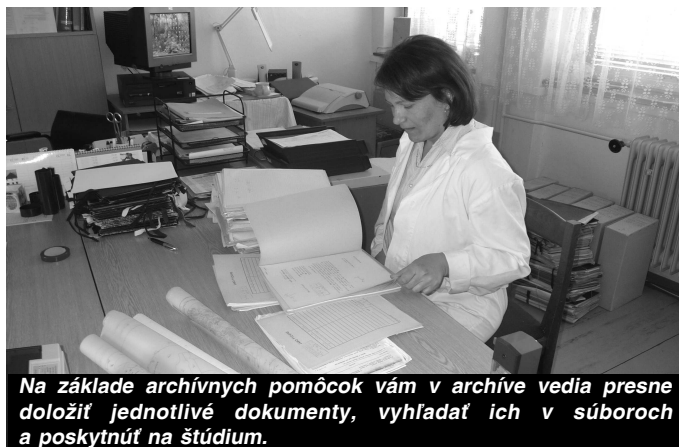
Archív spolupracuje so všetkými kultúrno-osvetovými inštitúciami v okrese i so školami (výstavy, exkurzie, prednášky, konferencie). Jeho zamestnanci sa podieľajú na výskume archivných prameňov, na príprave programu už tradičných Dní A. H. Škultétyho vo Veľkom Krťiši a na publikačnej činnosti. Pozornosť musia pracovníci archívu venovať aj samotnému zariadeniu. Budova musí mať určité parametre, v priestoroch nesmie byť vlhko a dokumenty sa musia uložiť do škatúl, pretože nemôžu byť vystavené priamemu svetlu. Práca archivára je teda veľmi odborná, ale zároveň aj fyzicky náročná, manuálna, keďže si vyžaduje aj manipuláciu s ťažkými zväzkami starších úradných kníh a pod. Pri práci už využívajú súčasní archivári najnovšiu techniku a pripravujú

(Pokračovanie na str.9)

z radov napr. vysokoškolských pedagógov, vedeckých pracovníkov, študentov a pod.

"Prídu k nám a hľadajú informácie k nejakej konkrétnej téme. Na základe archivných pomôcok im vieme presne doložiť jednotlivé dokumenty, vyhľadať ich v súboroch a poskytnúť na štúdium. Študujú sa u nás rôzne témy, napr. dejiny vinohradníctva, dejiny školstva, dejiny sociálnej práce, prvé charitatívne inštitúcie, to bola hlavne nedávno dosť rozšírená téma. Za minulý rok sme mali 118 bádateľov a títo bádatelia vykonávali u nás 137 bádateľských návštev. Pri každej návšteve študovali nejaké iné dokumenty. Verejnosti slúžime aj iným spôsobom, a to k praktickým účelom, pretože ľudia obyčajne potrebujú nejaké dokumenty, napr. v súvislosti so stavbami rodinných domov, stavebné povolenia či kolaudačné rozhodnutia, ktoré si nezachovali. V našich archivných

nia žiadajú kópie zo starších dedičských konaní. V minulosti archív preberal aj triedne výkazy, ale po nedávnej zmene registratúrneho plánu už ostávajú na školách. Predtým však mali trvalú archivnú hodnotu, po 30-tich rokoch sa museli odovzdať do štátneho archívu. Niektoré triedne výkazy, približne do r.

Na základe archivných pomôcok vám v archíve vedia presne doložiť jednotlivé dokumenty, vyhľadať ich v súboroch a poskytnúť na štúdium.

(Dokončenie zo str.8)
archívne pomôcky na digitalizáciu, aby sa prístup k archívny dokumentom zjednodušil.

Z mnohých inštitúcií putujú dokumenty do archívu

K najstarším archívny fondom, ktoré vznikli z úradných činností inštitúcií patria dokumenty notárskych úradov. V niektorých obciach fungovali nepretržite od 19. storočia do roku 1945, pričom do ich kompetencie spadali aj iné obce. Napríklad Notársky úrad Modrý Kameň bol spoločný pre Modrý Kameň, Veľký Krtíš, Malý Krtíš, Veľké Straciny, Malé Straciny a tento fond obsahuje dokumenty od roku 1867. Väčšina dokumentov veľkokrtíšskeho archívu je z obdobia prvej Československej republiky, napr. z rezortu školstva je zachovaný archívny fond Školský inšpektorát v Modrom Kameni, v ktorom je možné študovať dejiny školstva, ako aj jednotlivých škôl od roku 1919. Okrem notárskych úradov poskytujú veľa informácií k dejinám obcí aj fondy miestnych národných výborov z r. 1945-1990. Okresný úrad v Modrom Kameni je v archíve zachovaný až do konca 2. sv. vojny, počas Slovenského národného povstania začal pôsobiť Okresný národný výbor v M. Kameni a v archíve sú uchované aj záznamy z odbojovej činnosti a z rokov 1945-1960. Od r. 1968, od vzniku okresu V. Krtíš, sú v archíve uložené dokumenty s trvalou archívnu hodnotou z okresných inštitúcií, ktoré vznikli na tomto území. PhDr. Kamasová na záver dodáva: **"Je možné povedať, že všetky oblasti života sú zaznamenané v archívnych prameňoch - štátna správa, samospráva, súdnictvo, školstvo, kultúra, sociálna starostlivosť, finančné organizácie, rôzne hospodárske inštitúcie, napr. Podnik služieb a výroby vo V. Krtíši, družstvá, a to nielen jediné roľnícke družstvá, ale aj staršie potravinové, úverové či mliekárnske. Ďalšie informácie z histórie regiónu poskytujú zbierky regionálnej tlače, obecných a školských kroník."**

Pokiaľ chcete využiť služby archívu, ktorý sídli na ul. Za parkom 851, otváracie hodiny pre verejnosť sú v pondelok až vo štvrtok od 8.00 do 11.30 a od 12.00 do 15.30 hod.

- afa -

Deň obce v Sklabinej mal trochu iný ráz ako po iné roky - prvý raz sa uskutočnil v Športovom areáli obce a nie pri obecnej úrade ako tomu bolo v minulosti, rozdiel oproti minulým rokom bol aj v tom, že bol oddelený od Laktišovho memoriálu a program bol takmer celý zabezpečený domácimi účinkujúcimi a bol určený pre ženy aj mužov každého veku, ktorí mohli konštatovať:

"Vieme si pripraviť skvelý Deň obce..."

O Sklabinej sa všeobecne vie, že je futbalovou dedinou, no v obci to žilo v tento deň nielen týmto športom. Rôzne hry a sprievodné akcie (skákanie vo vreci, beh s pinpongovou raketou a loptičkou, jazdy na štvorkolkách a iné) pre deti pripravil Ján Jančíša, Ivan Kucej, ml., Matúš Varga, Martin Gerbáč a Pavel Mikuš. Deti sa mohli vyšantiť aj na nafukovacom hrade a dať si pomaľovať tvár. Program, ktorý uvádzala Ivetka Gerbáčová, riaditeľka MŠ Sklabiná, začal doobeda o 10.30 h. svätou omšou. Hneď na úvod domácich aj hostí privítala starostka obce Bc. Marta Kálovcová. Prihovorila sa im a želala všetkým príjemné zážitky zo sviatočného športovo - zábavného dňa.

V ďalšej časti programu si prišli na svoje i futbaloví fanúšikovia, ktorí si pozreli zápas ženatí kontra slobodní. Na zápas nastúpil aj dôst. p. farár zo Sklabinej Mgr. Dominik Markoš, ktorý sa tiež zúčastnil Laktišovho memoriálu v júli a všetkým ukázal, že je nielen dobrým kňazom, ale aj športovcom a dôstojným nasledovníkom J. Laktiša.

Futbalové stretnutie skončilo remízou 4:4 a o výsledku nakoniec rozhodli pokutové kopy v troch sériách, z ktorých vznikol výsledok 15:14 v prospech ženatých. V kultúrnom programe bavila divákov obce FS Hont z Krupiny. Po tomto príjemnom kultúrnom zážitku nasledoval zážitok chuťových pohárikov - šikovné gazdinky sťažili, ktorá napečie zákusok roka. Porota mala veľmi ťažkú úlohu a nakoniec za víťazku určila Máriu Klinčok.

kovú, ktorá napiekla štrúdlu, druhá bola Gitka Bútorová s bratislavskými rezmi a tretia Mariana Antušová s venčekmi. Všetky tri sa potešili z víťazstva, rovnako ako aj víťazi tomboly, ktorí mali možnosť získať jednu alebo viac zo 16 cien a 3 ceny útechy. Na záver programu bol pre všetkých pripravený kotlíkový guláš, o ktorý sa postarali členovia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých a Klubu dôchodcov v Sklabinej. Od 19.30 hod. nasledovala disco zábava s DJ Nerom - Jozefom Klinčokom, ktorý sa postaral o tanec a zábavu do skorého rána.

- JÁN HAVRILA -

Zlatým klincom večera bola síce tombola (foto hore), predchádzal jej však bohatý, najmä športovo ladený program

Návštevníci dňa obce sa cítili skvele, všade rozváňal guláš a vládla pohoda

V GULÁŠOVOM SÚBOJI ZVÍTAZILI LESENIČANIA

Po úspešnom vlnajšom lúčení sa s prázdninami a privítaním jesene súťažou vo varení gulášu, sa v Selanoch rozhodli pokračovať v tejto úspešnej akcii. Napriek dažďu, ktorý sa v sobotu 29.8. prehnal našim okresom, sa do súťaže prihlásilo 8 súťažných tímov. Od dopoludňajších hodín sa priestranným pred kultúrnym domom linuli rôzne vône gulášov, ktoré kuchári so športovým zanietením pripravovali a s radosťou zalievali. Sprievodným podujatím gulášového súboja bola degustácia vín z oblasti Selian a hostia i domáci sa mohli oboznámiť aj s programami poisťovne Uniqua, ktoré prezentovala generálna agentúra Molnárová a jej majiteľka Mária Molnárová. z V. Krtiša.

Aby sa mohol určiť ten najlepší guláš tohtoročného podujatia, za zatvorenými dverami ochutnávala a hodnotila nezávislá komisia zložená z pozvaných hostí a gurmánov, ktorej predsedom bol Milan Murgaš, predseda VÚC BBSK. Na otázku, či sa už zúčastnil podobnej súťaže a či ochutnal naraz toľko gulášov pre naše noviny povedal: **"Prednedávnom som bol na podobnej súťaži v Radzovciach. Aj vtedy som bol predsedom komisie a ochutnal som veľa gulášov. Mám ale takú taktiku, že si dám z každého iba za lyžičku a až keď je známy ten najlepší, dám si z neho za plný tanier."**

A aký by mal byť ten najguláš podľa M. Murgaša? : **"Všetky guláše sú dobré. Je to jedlo, ktoré mi vždy**

Medzi porotcami hodnotiacimi súťažné guláše boli aj starosta Hrušova Ing. Pavel Bendík, predseda VÚC BBSK Milan Murgaš, zo spoločnosti Uniqua riaditeľka agentúry Molnárová M. Molnárová. Na rozhodovanie poroty dozeral aj starosta Leseníc Bc. L.Majdán.

Hlavnou kuchárkou pri víťaznom guláši bola E. Opánska (druhá zľava), ktorej pomáhali kolegyne (zľava) Mária Galčíková, Anna Kiššová a Terézia Babková a všetko to riadil Pavol Petrovič.

chutí. Nemal by ale byť slaný a mäso musí byť uvarené tak akurát - ani rozvarené, ani tvrdé."

Na to, ktoré družstvo najlepšie splnilo chuťové i vizuálne požiadavky poroty boli zvedaví všetci súťažiaci. Svoje pozície chceli obhájiť aj medailisti z vlaňajšieho roka, ale príliš sa im nedarilo. Vlni tretí Jozef Híveš nechcel prezradiť aký guláš vlastne pripravoval a medzi najlepšími chybal. Chýbala tam aj rodina Korytáková, ktorá vlni skončila na druhom mieste.

Mária Korytáková: **"Tohto roku sme na prípravu použili srmčie, danielie i bravčové mäso a klasickú zeleninu - mrkva, petržlen, zeler a aj kel. Každý guláš je iný, pretože aj mäso je iné a aj náš dnešný bude iný. Mne sa ale viac páčil ten vlaňajší."** Zhodnotila možnosti lahôdky, ktorú tohto roku pripravila spolu so synom Matejom a vnukom Nikolasom Mária Korytáková.

Vlni sa hrdil víťazstvom a tohto roku stál znovu na pomyselných debniach pre víťazov. Vyučený kuchár Milan Rehtorík z ObÚ Selany obstál najlepšie z vlaňajších medailistov a v tomto roku obsadil 3. miesto.

M. Rehtorík: **"Pripravoval som bravčový guláš. A keďže som ho**

varil pod jabloňou, nazval som ho jabloňovým gulášom. Má správnu hustotu - málo vody, veľa mäsa a veľa zeleniny a všetky správne ingrediencie vo vyváženom pomere. A hlavne, veľa a veľa cibule. Cibula je základ kuchyne."

Na prekvapenie všetkých i samotného kuchára, sa na druhom mieste umiestnil Marek Vánovský zo Selian: **"Guláš, ktorý som pripravoval spolu s mamou je z diviny a hovädzieho mäsa. Použil som asi 3 kg**

Pohár pre najlepších prevzal starosta Bc. L. Majdán vpravo s kuchárkou E. Opánskou. Ceny odovzdávali (zľava) starosta Selian Pavol Celeng, Ing. P. Bendík a M. Murgaš.

prípravili báb guláš - bôbový guláš. Základom je bravčové mäso, slanina, cibuľa a ďalšia zelenina. Sú tam 2 druhy mäsa - srmčie a hovädzie, bôb, hríby a všetky prísady čo do guláša patria. Najprv urobíme perkelt a potom tú masu zriedime na potrebnú hustotu."

A urobili to naozaj majstrovsky. Spokojný s ich výsledkom bol aj starosta Leseníc Bc. Ladislav Majdán, ktorý z rúk M. Murgaša prevzal ocenenie pre najlepších kuchárov tohtoročného podujatia.

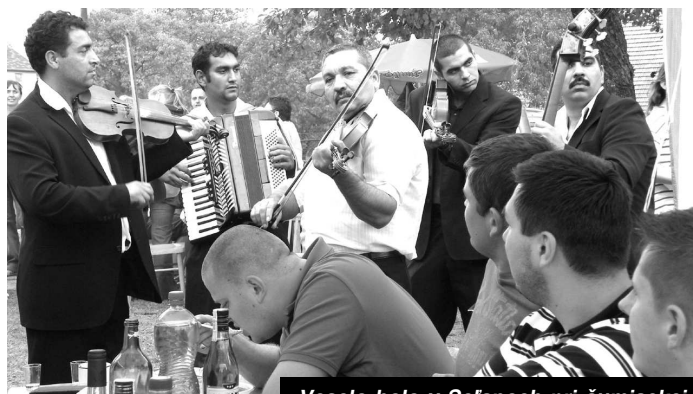
Rozhodnutia poroty potom mohli porovnať aj návštevníci, ktorí mohli ochutnať z každého guláša. Aj z mexického, ktorý pripravila Danica Celengová: **"Snažila som sa o mexický guláš. Je tam kukurica, strakatá fazuľa, bravčové mäso, prísady. Mexická kuchyňa mi chutí a chcela som, aby to nebol klasický guláš."**

Dobrou náladou sršiaci Ladislav Borbáš s manželkou Ingrid a so spriatelenným manželským párom Kiřovcov dokonca stihli pripraviť aj paprčkový perkelt.

L. Borbáš: **"Tento rok sme pripravili fazuľový guláš s veľkou fazuľou s chuťou gaštana. Sú tam údené rebrá i kolienko. Uvidíme ako porota rozhodne."** Povedal ešte pred vnesením ortielu.

Ich guláš však porotu príliš neoslovil a neuspel ani pravý dubák z Novej Banne. Pripravila ho partia mladých mužov od Hrona, ktorá ako nám povedali, má v Selanoch určité investičné zábery. A najlepšia cesta k človeku vedie cez žalúdok, preto to skúsili i v súťaži.

Ľuboš Brižka: **"Pripravili sme klasický dubák. Mäso bravčové, hovädzie a hrib dubový."**

Veselo bolo v Selanoch pri šumiackej muzike, vlnku i guláši.

A aby sa návštevníkom lepšie ochutnávalo na gulášoch i vlnku zabezpečili Novobánčania aj cigánsku muziku zo Šumiaca a niekoľko mužských hlasov, ktoré spevom horehronských piesní spestrili náladu na vydatom gulášovom stretnutí v Selanoch. Záver podujatia patril športu, keď najprv chlapi ukázali, ako sa majú kopáť jedenástky a zmiešané družstvo si vyskúšali presnosť oka i istotu ruky v hre petang, ktorý si zahráli aj minulý rok. Výsledky už boli lepšie a všetci, ktorí sa na príprave tohto podujatia podieľali veria, že o rok to bude znovu lepšie, že gulášov bude ešte viac.

-P. GAŠPAROVIČ-